

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 19

15.10.2018 – 31.10.2018

Foreign
Policy
Research
Institute

Friedrich Naumann
STIFTUNG **FÜR DIE FREIHEIT**

ЗМІСТ

Україна – Європейський союз	3
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	3
<i>Засудження Європейським Союзом мілітаризацію Російською Федерацією Азовського моря .....</i>	<i>3</i>
Інші події в ЄС	6
Зовнішня політика	10
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	10
<i>Бурхливе рішення РПЦ щодо припинення євхаристійного спілкування з Константинопольською церквою .....</i>	<i>10</i>
Двосторонні відносини.....	13
НАТО.....	13
БОЛГАРІЯ.....	14
РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ.....	14
КАНАДА	15
УГОРЩИНА.....	15
ХОРВАТІЯ.....	16
БІЛОРУСЬ.....	16
СІНГАПУР	17
ФРАНЦІЯ.....	17
Опір російській гібридній війні.....	18
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	18
<i>Підписання постанови щодо санкцій проти телеканалів "112 Україна" та NewsOne є реальним кроком щодо протидії Кремлівській пропаганді .....</i>	<i>18</i>

Україна – Європейський союз

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Засудження Європейським Союзом мілітаризацію Російською Федерацією Азовського моря

Високий представник Європейського Союзу з питань зовнішньої політики та політики безпеки Федеріка Могеріні наголошує, що в ЄС стурбовані ситуацією в Азовському морі, бо мілітаризація у ньому може призвести до дестабілізації Чорноморського регіону. Про це вона заявила під час дебатів щодо ситуації в Азовському морі на пленарному засіданні Європейського парламенту у Страсбурзі. "Спорудження Керченського мосту між Кримським півостровом і Російською Федерацією відбулося без дозволу України, і це стало ще одним порушенням суверенітету і територіальної цілісності України", - наголосила Високий представник ЄС. "Більше того, міст обмежує проходженню суден до українських портів в Азовському морі. Шість місяців тому Росія розпочала застосовувати новий режим перевірок вантажних суден, що йдуть з українських портів в Азовському морі, або які направлялися до них. Ці перевірки призвели до тривалих затримок, які різко збільшились впродовж останніх місяців. Це має безпосередні наслідки на транспортні витрати не тільки для українських експортерів, але також для суден, які ходять під прапорами країн-членів Європейського Союзу", - зазначила Могеріні. "До теперішнього часу більше ніж 200 суден під українським та міжнародними прапорами потрапили під ці перевірки з боку Росії, які у деяких випадках тривали кілька днів. Ще більш тривожним є те, що більш жорсткіший контроль морського руху відбувається паралельно з мілітаризацією Азовського моря", - додала вона.

За словами Могеріні, Росія нещодавно розпочала відправляти військові судна у регіон у великій кількості, і Україна частково відреагувала збільшенням своєї військової присутності. У цьому зв'язку вона нагадала, що Азовське море раніше було майже повністю демілітаризованим, а між Україною і Росією була угода про співробітництво в Азовському морі і Керченській протоці. "Ця угода передбачає, що суперечки між сторонами мають регулюватися за допомогою консультацій і переговорів", - зазначила вона. Могеріні підкреслила, що в ЄС схвалюють, що Україна намагається добитися справедливості у міжнародних судах, і зокрема, у позові України проти Російської Федерації щодо порушення нею Конвенції ООН з морського права. "Коли міжнародне право порушене, коли суверенітет і територіальна цілісність України порушені, Європейський Союз підтримує

український народ. Ми одразу ж засудили спорудження Керченського мосту без дозволу України. У липні Рада ЄС додала до списку обмежувальних заходів через дії, які підривають суверенітет і територіальну цілісність України, шестеро юридичних осіб, пов'язаних з побудовою мосту», - наголосила вона.

Високий представник ЄС також вона заявила, що мілітаризація у Азовському морі не відповідає жодним інтересам. «Це може лише дестабілізувати крихку ситуацію з безпекою в усьому регіоні Чорного моря», - вважає вона. «І дозвольте мені нам усім нагадати, що Чорне море - європейське море. І ми не хочемо стати свідками ще одного нарощування військової потужності у нашому прилеглому регіоні. Тому ми продовжуватимемо наполягати на дотриманні міжнародного права і конвенцій, і також підтримувати України у цих викликах та обставинах», - підсумувала Могеріні.¹

Представники інших найбільших політичних груп парламенту ЄС також висловлювали свої зауваження, застерігаючи, що співдружність повинна ретельно стежити за розвитком безпекової ситуації та підготувати нові обмежувальні заходи на випадок ескалації. Зокрема, румунський євродепутат-соціаліст Віктор Боштінару вважає, що ЄС повинен стати посередником між Києвом та Москвою, бо «в інтересах країн-членів, аби судноплавство у Азовському морі було вільним та уникнути мілітаризації, схожої до тієї, що відбувається у Чорному морі». Член парламентської фракції консерваторів, польська парламентарка Анна Фотига очолює підкомітет із питань безпеки й оборони. Вона звертає увагу на те, що протизаконна діяльність Росії в Азовському морі нагадує, що з «легкої руки» цієї ж країни створюються обмеження руху суден і в багатьох інших регіонах, зокрема в Балтійському морі. «Візьміть до уваги те, що і «Північний потік-2» також частково обмежує доступ до деяких портів», - застерігає Фотига.

Політичні фракції Європейського парламенту підготували проекти резолюції, зведений варіант якої буде висунутий на голосування у четвер 25 жовтня. Очікувалось, що остаточна резолюція суворо засудить російське порушення суверенітету України незаконним будівництвом Керченського мосту, посиленою мілітаризацією Кримського півострова та Азовського моря, незаконним зловживанням перевітками й блокуванням торговельних українських та європейських кораблів, що ходять через Керченську протоку або в Азовському морі. Також очікувалось, що євродепутати висловлять глибоке занепокоєння тим, що напруженість в регіоні зростає і що до наявного конфлікту був доданий ще й морський аспект. Євродепутати засвідчать свою стурбованість також зростанням військово-морської присутності Росії через підсилення Чорноморського флоту та берегової охорони в Азовському морі. Інші аспекти резолюції, як очікувались, включатимуть пропозиції розширення мандату Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні, яка має включати також морську територію, зокрема Азовське море.²

Після ухвалення запланованої резолюції Президент України Петро Порошенко подякував європарламентарям за ініціативу щодо допомоги українським портам та реалізації проектів соціально-економічної підтримки українського Приазов'я. Під час найближчих зустрічей з європейськими лідерами президент планує скоординувати подальші спільні дії з метою захисту національних інтересів України.

Як повідомляє Deutsche Welle, за прийняття резолюції проголосувала більшість євродепутатів. Проект резолюції запропонували п'ять фракцій: Європейська народна партія, соціал-демократи, Європейські консерватори та

¹<https://www.unian.ua/politics/10309788-militarizaciya-na-azovi-mozhe-prizvesti-do-destabilizaciji-v-chornomu-mori-mogerini.html>

²<https://www.radiosvoboda.org/a/29560739.html>

реформісти, ліберали та зелені. Європарламент засудив "надмірні" блокування та інспекції Росією комерційних суден, які спричиняли затримки до одного тижня. В Європарламенті також нагадали, що перевірки Росією в Азовському морі до відкриття Керченського мосту проводилися лише вибірково та не спричиняли порушення вільного руху кораблів і вантажів. У резолюції підкреслюють, що Росія не повинна зловживати цим правом та застосовувати його з політичних міркувань.³

Отже, **нестабільна ситуація доки залишається в Азовському морі. Відкидаючи будь-які міжнародні правила та користуючись нерегульованим правовим статусом Азовського моря Російська Федерація фактично вважає море своїм.** Зі свого боку, Європейський Союз суворо засуджує мілітаризацію Азовського моря, що і виражається в ухваленій 25 жовтня резолюції щодо російської агресії в Азовському морі. Виходячи з цього, Європейський Союз висловлює свою підтримку Україні та погрожує санкціями Росії, у випадку розширення війни проти України на Азовському морі. **В свою чергу Україні, в такій ситуації, необхідно негайне посилення оборонних та безпекових потужностей, які здатні чинити опір Росії.**

---

³ <https://ua.112.ua/golovni-novyni/evroparlament-ukhvalyv-rezoliutsiiu-iakoiu-zasudyv-dii-rosii-u-azovskomu-mori-467305.html>

Інші події в ЄС

Італія на саміті ЄС запропонує послабити санкції проти РФ - ЗМІ
16.10.18

Італія запропонує Європейському Союзу відновити фінансування малого та середнього приватного бізнесу в Росії на саміті ЄС у Брюсселі цього тижня.

Про це повідомляє Радіо Свобода із посиланням на власні джерела.

Прем'єр-міністр Італії Джузеппе Конте на засіданні лідерів ЄС 18 жовтня запропонує дозволити Європейському інвестиційному банку (ЄІБ) та Європейському банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) фінансувати малі та середні підприємства у Росії, як це було до введення санкцій у 2014 році.

Співрозмовник видання зазначив, що ця пропозиція навряд чи буде схвалена на жовтневому саміті, але її можуть прийняти на саміті у грудні, коли лідери ЄС мають голосувати за продовження санкцій проти Росії.

Пропозиція Італії полягає в тому, щоб двом європейським банкам необхідно дозволити відновити фінансування невеликих приватних російських компаній, тому що вони не мають тісних зв'язків з Кремлем.

На черговому саміті ЄС, який відбудеться 13 грудня, лідери, як очікується, голосуватимуть за продовження економічних санкцій проти Росії ще шість місяців, і Італія може запропонувати свою пропозицію щодо фінансування малого бізнесу як умову підтримки продовження санкцій.

Нагадаємо, 15 жовтня віце-прем'єр Італії Маттео Сальвіні заявив, що санкції проти Росії є "соціальним, культурним та економічним абсурдом".

Європейська правда

Угорщина почала боротьбу з неурядовими організаціями на рівні ЄС
16.10.18

Угорщина закликала Євросоюз припинити фінансування неурядових організацій, які підривають суверенітет сусідніх країн, таких як Ізраїль і Єгипет.

З такою заявою виступив глава МЗС Угорщини Петер Сійярто на зустрічі міністрів закордонних справ ЄС у Люксембурзі, повідомляє Euractiv.

Сійярто на засіданні підняв питання про важливість контролю над НУО, які отримують кошти ЄС. Однак він не навів жодних прикладів.

Глава зовнішньополітичного відомства ЄС Федеріка Могеріні відповіла, що ЄС дуже серйозно перевіряє такі організації і підкреслила, що підтримка НУО триває і буде тривати.

В цей діалог не втручалися інші міністри, хоча, наприклад, Італія також намагається боротися з кораблями НУО, що рятують мігрантів в Середземному морі.

Навіть колишній уряд Італії, а також французька влада заявляли, що НУО в Середземномор'ї виступають в якості "служби таксі" для контрабандистів.

У той же час, в Європейському парламенті НУО, які рятують життя в Середземному морі, номінували на здобуття премії Сахарова.

Сам по собі цей крок не викликає подиву, оскільки Угорщина всередині країни бореться з філантропом Джорджем Соросом та НУО, що допомагають мігрантам. Так званий законопроект "стоп-Сорос" передбачає тюремне ув'язнення для тих, хто надає кошти таким організаціям.

Європейська правда

Польща подала офіційний запит на купівлю ракетної системи США

20.10.18

Згідно до оголошення Міністерства оборони Польщі від 19 жовтня, країна надала лист до США з запитом на купівлю високомобільної артилерійської ракетної системи M142, або HIMARS, повідомляє оборонне видання Defensenews.

Країна ще в липні заявила, що планує прискорити закупівлю системи.

Польща планувала закупити системи виробництва компанії Lockheed Martin ще з 2015 року, однак, початкові плани спільного виробництва зіткнулись з перепонами у переговорах.

Цього літа країна оголосила про своє рішення закупити систему HIMARS у уряду США через прямі військові закупівлі, подібно до того, як зробила раніше цього року Румунія.

Румунія стала першою східноєвропейською країною, яка придбала HIMARS. Польща стане другою.

Обидві країни, як і решта країн Східної Європи працюють над зміцненням протиповітряної оборони, щоб стримувати російську агресію в регіоні, що

Державний департамент в листопаді 2017 року надав дозволи на можливий продаж 56 пускових систем HIMARS на суму 250 мільйонів доларів.

Польща також уклала офіційну угоду цього року про купівлю оборонної системи Patriot у США.

Голос Америки

У Хорватії – протест проти підвищення пенсійного віку до 67 років

20.10.18

Кілька тисяч людей протестували в столиці Хорватії в суботу з приводу планів уряду підвищити пенсійний вік до 67 років і урізати пенсії тим, хто рано виходить на пенсію.

Про це повідомляє Reuters.

Цього тижня уряд попросив парламент ухвалити законодавство, яке скасовує пенсійний вік 65 років з 2033 року.

Законопроект також містить пропозицію про скорочення пенсій людей, які перестають працювати раніше.

Організатори протесту стверджують, що пропозиція уряду є безвідповідальною щодо хорватських працівників та пенсіонерів.

Лідери профспілок заявляють, що новий закон особливо зашкодить літнім працівникам, яким часто доводиться звільнитися раніше за станом здоров'я або тому, що роботодавці хочуть позбутися співробітників літнього віку.

Вони також стверджують, що тривалість життя хорватів коротша, ніж у багатьох країнах Європейського союзу.

Профспілки пообіцяли почати кампанію за всенародний референдум щодо пенсійної реформи, якщо уряд відхилить їх вимоги відмовитися від плану.

Економічні аналітики і дослідники стверджують, що Хорватія не може створити стійку пенсійну систему в довгостроковій перспективі без підвищення пенсійного віку.

Європейська правда

Меркель приїде до Києва 1 листопада

26.10.18

Канцлер Німеччини Ангела Меркель приїде до Києва 1 листопада. Про це повідомляє прес-служба німецького уряду.

Меркель планує зустрітися з президентом України Петром Порошенком. Лідери держав обговорять двосторонні відносини, а також конфлікт на сході України і реалізацію Мінських домовленостей.

У Меркель запланована зустріч з прем'єр-міністром України Володимиром Гройсманом. Темою їх переговорів стануть економічні та міжнародні питання.

У програмі візиту канцлера до України також вказані зустрічі з лідерами парламентських груп.

Радіо Свобода

Данія відкликала свого посла з Ірану

30.10.18

Данія вирішила відкликати свого посла з Ірану після того як стало відомо, що іранська розвідка готувала напад на данській території.

Про це заявив голова МЗС Данії Андерс Самуельсен, повідомляє ЄП з посиланням на Politiken.

"Це дуже сильний і досить незвичний дипломатичний крок" - заявив Самуельсен.

Він нагадав, що до цього Данія лише раз відкликала свого посла з іноземної країни.

Міністр наголосив, що попри заперечення Ірану щодо його причетності до спроби теракту, він вважає, що саме іранська держава стоїть за організацією нападу.

Самуельсен також повідомив, що Данія наполягатиме на запровадженні Євросоюзом додаткових санкцій проти Ірану.

Газета «День»

У Варшаві на польсько-німецьких консультаціях обговорять "Північний потік-2"

30.10.18

Проект газопроводу "Північний потік-2" буде однією з тем на міжурядових польсько-німецьких консультаціях у Варшаві 2 листопада.

Про це заявив глава МЗС Польщі Яцек Чапутович, повідомляє Польське радіо.

"Ми вестимемо переговори з німецькою стороною, консультації триватимуть між щонайменше десятьма міністрами обох урядів. Без сумніву, питання "Північного потоку-2" розглянемо ми з Гайко Маасом під час зустрічі, а також міністри економіки обох країн", - сказав Чапутович.

Він зауважив, що Єврокомісія стоїть на позиції щодо необхідності підпорядкування проекту "Північний потік-2" Третьому енергетичному пакету. Тоді, як підкреслив міністр, цей проект не буде настільки економічно привабливим.

"Німеччина ж діє всупереч позиції ЄС, якщо ми визнаємо, що Єврокомісія обстоює цю позицію", - констатував Чапутович.

Коментуючи рішення канцлера ФРН Ангели Меркель відмовитися від роботи на політичних посадах після 2021 року, Чапутович зазначив, що Польща визнає важливу роль Меркель у стабілізації ситуації в Європі упродовж останніх років. Він зауважив, що Варшава у багатьох пунктах погоджується з німецькою політикою. Насамперед, це стосується ставлення до Росії і необхідності збереження європейських санкцій проти РФ за агресію в Україні.

Газета «День»

Австрія не підпише глобальну міграційну угоду ООН слідом за США і Угорщиною

31.10.18

Австрія не підпише у грудні глобальну міграційну угоду Організації Об'єднаних Націй, приєднавшись до спротиву Сполучених Штатів та Угорщини.

Відповідне рішення сьогодні ухвалив австрійський уряд, повідомляє Die Presse.

Уряд Австрії не відправлятиме представника на конференцію в Марракеш, де ця угода буде офіційно формалізована 10 і 11 грудня. Пізніше на голосуванні у Генеральній Асамблеї ООН Австрія планує утриматися та висловити свою занепокоєність у спеціальній заяві.

"Ми дуже критично розглядаємо деякі пункти міграційного пакту, такі як змішування пошуку захисту з трудової міграцією", - заявив канцлер Австрії Себастьян Курц.

Не приєднуючись до пакту, Австрія таким чином може запобігти будь-яким можливим зобов'язанням за міжнародним правом. "Це забезпечить, що Австрія сама вирішуватиме в майбутньому, кому буде дозволено іммігрувати, а кому - ні", - сказав Курц.

У 2016 році Генасамблея ООН схвалила політичну декларацію, відому як Нью-Йоркська декларація, в якій члени асамблеї погодилися впродовж двох років провести переговори щодо пакту про безпечну, впорядковану і регулярну міграцію.

34-сторінковий договір про міграцію викладає загальний підхід до міжнародної міграції і включає в себе 23 завдання, спрямовані на покращення організації потоків біженців та точніше визначення їхніх прав. Країни-учасниці погоджуються, наприклад, обмежувати тиск на країни з багатьма мігрантами та сприяти самозабезпеченню новоприбулих.

Австрійській уряд у своїй заяві пояснив, що не погоджується із 17 пунктами договору ООН.

Європейська правда

Зовнішня політика

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Бурхливе рішення РПЦ щодо припинення євхаристійного спілкування з Константинопольською церквою.

14 жовтня 2018 року Патріарх РПЦ Кирило зібрав термінове засідання синоду через приїзд екзархів Константинопольського патріарха в Україну. Як зазначається на сайті Московського патріархату, відкриваючи засідання, Кирило заявив, що "на порядку денному одне питання, пов'язане з реалізацією рішення Константинопольського патріархату про направлення в Україну так званих екзархів". На зборах обговорювався і стан здоров'я митрополита Київського Онуфрія – він не зміг приїхати, але все таки погодився на обговорення у режимі відеоконференції. Онуфрій запевнив синод, що обидва екзарха Константинопольського патріарха прибули в Україну. За його словами, одного призначили для проведення переговорів зі стороною, котру представляє патріарх Філарет, іншого – зі стороною Макарія, очільника автокефальної церкви.

Як відомо, наприкінці минулого місяця Вселенський патріарх Варфоломій на зустрічі у Стамбулі повідомив предстоятелю Російської православної церкви патріарху Кирилу, що збирається надати Українській православній церкві автокефалію. Предстоятель Української православної церкви Київського патріархату Філарет (Денисенко) впевнений, що єдина помісна церква у країні буде створена до кінця поточного року.⁴

Наприкінці стало відомо, що Російська православна церква розриває євхаристійне спілкування з Вселенським патріархатом через його рішення щодо автокефалії для української православної церкви. Про це рішення, повідомив журналістам на брифінгу після закінчення засідання синоду Іларіон, митрополит Волоколамський, голова відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату. Всі рішення Константинополя, за словами Іларіона, на думку РПЦ - незаконні та "канонічно нікчемні". "РПЦ не приймає цих рішень і не буде ним слідувати. Церква, яка вступила в спілкування з розкольниками, виключила себе з поля православної церкви. Саме тому ми вимушені розірвати відносини з Константинополем, оскільки вони ідентифікували себе з розколом", - додав Іларіон.

⁴ <https://znaj.ua/society/173343-ostannij-shans-poslanets-putina-u-ryasi-tryase-sinod-za-ukraïnu>

Цей крок РПЦ став відповіддю на рішення синоду Константинопольського патріархату про надання автокефалії (незалежності) православної церкви, яку в недалекому майбутньому планують створити в Україні. Крім того, Константинопольський патріархат зняв анафему (відлучення від церкви) з голови невизнаної Української православної церкви Київського патріархату Філарета і скасував документ 17-го століття, за яким, як вважає РПЦ, в її юрисдикцію були передані території нинішньої України. Прес-секретар патріарха Московського Кирила Олександр Волков заявив, що, прийнявши таке рішення, Константинополь "перейшов червону межу".⁵

Це рішення означає, що священники РПЦ не зможуть здійснювати спільні богослужіння з представниками Вселенського патріархату, а миряни не зможуть причащатися в храмах Вселенського патріархату. У заяві, ухваленій на Синоді, зокрема, сказано: "Прийняття в спілкування розкольників та підданих анафемі в іншій Помісній Церкві з усіма рукопокладеними ними "єпископами" й "кліриками", посягання на чужі канонічні уділи, спроба відректися від власних історичних рішень і зобов'язань, - все це виводить Константинопольський Патріархат за межі канонічного поля і, до великої нашої скорботи, унеможливило для нас продовження євхаристійного спілкування з його ієрархами, духовенством і мирянами". "Відтепер і надалі до відмови Константинопольського Патріархату від прийнятих ним антиканонічних рішень для всіх священнослужителів Російської Православної Церкви неможливо співслужіння з кліриками Константинопольської Церкви, а для мирян - участь у таїнствах, що здійснюються в її храмах", - вказується в документі.⁶

Представник Київської Патріархії Євстратій Зоря відреагував на рішення РПЦ про розрив із Константинополем. На його думку, синод Російської православної церкви повторює політику Кремля і йде шляхом самоізоляції у відповідь на законні рішення міжнародного співтовариства. На його думку, ситуація "рано чи пізно буде виправлена і РПЦ повернеться до спілкування". "Тепер перед усіма, хто належать до Московського патріархату в Україні, виникає запитання: йти разом із РПЦ в розділення або залишатися в єдності зі Вселенським Православ'ям - через Помісну Українську Церкву", - зазначає Зоря.⁷

Проведення в Мінську Синоду РПЦ, який різко засудив курс на автокефалію Української православної церкви, розмиває образ Білорусі як країни-миротворця і самостійного міжнародного суб'єкта. Вперше в історії Російської православної церкви (РПЦ) засідання Синоду за межами Росії відбулося в Мінську. І обговорювали на ньому ситуацію зі статусом православної церкви в сусідній Україні. Уже саме місце проведення Синоду та порядок денний свідчать про те, що ми маємо справу не стільки з подією релігійного життя, скільки з великою політикою, точніше, геополітикою. Про те, що геополітика тут домінує, говорить і той факт, що питання української автокефалії обговорювали і на надзвичайному засіданні Ради безпеки Росії. Здається очевидним, що почався процес надання Всесвітнім патріархатом автокефалії Українській церкві – результат того конфлікту Росії з Україною і Заходом, який почався після Криму, тієї ізоляції, в якій опинилася Росія, результат її «вставання з колін».⁸

Рішення Мінського синоду Російської православної церкви щодо розриву євхаристичного спілкування зі Вселенським патріархатом фактично призводить до розколу у православ'ї. Російська православна церква, таким чином, поставила себе поза світовим православ'ям. Адже, якщо говорити не церковною мовою,

⁵ <https://www.bbc.com/ukrainian/news-45865460>

⁶ https://ukr.lb.ua/news/2018/10/15/410007_sinod_rpts_uhvaliv_rishennya_pro_povniy.html

⁷ <https://www.unian.ua/society/10299234-u-kiyevi-vidreaguvali-na-rishennya-rpc-shchodo-rozrivu-z-konstantinopolem.html>

⁸ <https://www.radiosvoboda.org/a/29545181.html>

«припинення євхаристичного спілкування» означає визнання розколу. Тож тепер РПЦ де-факто є неканонічною, з точки зору інших православних церков, які підтримують спілкування в рамках Вселенського патріархату.⁹

Отже, через події пов'язані з наданням Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні, можна стверджувати, що подібна бурхлива реакція з боку РПЦ була очікувана. Зважаючи на суперечки між двома патріархатами, що тривають кілька місяців слід очікувати подальшого загострення церковної війни з Росією. **Та оскільки Росія не збирається змиритись з втратою верховенства над церквою в Україні, наразі вона шукає шлях зірвати надання автокефалії використовуючи різноманітні провокації, включаючи питання про захист російської церкви Московського патріархату в Україні.**

Незважаючи на те що, Російська православна церква власним рішенням намагалась наголосити на важливості її впливу, для РПЦ припинення євхаристійного спілкування з Константинопольською церквою та відмова визнання рішення Константинополя щодо надання автокефалії Єдиній помісній церкві в Україні означите загнання в глухий кут, що призведе до самоізоляції російського православ'я. **Так Росія в особі РПЦ втратить потужний інструмент деструктивного впливу на український соціум та дестабілізації ситуації в країні, що буде сприяти зміцненню єдності та національної безпеки України.**

---

⁹ <https://www.unian.ua/politics/10300122-pravoslavniy-rozkol.html>

Двосторонні відносини

НАТО

Міністр закордонних справ України Павло Клімкін зустрівся з Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом

15.10.18

15 жовтня 2018 року у штаб-квартирі Альянсу в Брюсселі Міністр закордонних справ України Павло Клімкін зустрівся з Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом.

У ході зустрічі сторони обговорили спільні виклики безпеки, з якими стикаються держави-члени НАТО і Україна, зокрема безпекову ситуацію у Чорному і Азовському морях. Генсекретар підтвердив, що заходи у рамках посиленої передової присутності у Східній Європі і Балтії, адаптація і створення нових військових структур, суттєве посилення витрат на оборону є чіткою відповіддю союзників на зростаючу агресивність Росії.

При обговоренні напрямів практичної взаємодії Міністр Клімкін звернувся з проханням активізувати роботу Трастових фондів НАТО, покликаних сприяти зміцненню безпеки складів боєприпасів в Україні, що є особливо актуальним у світлі останніх подій у м. Ічня на Чернігівщині. Сторони погодилися із необхідністю спільного постійного контролю за ефективністю використання допомоги Альянсу нашої державі.

Сторони обмінялися думками щодо діяльності робочих механізмів особливого партнерства України з НАТО, зокрема засідань Комісії Україна-НАТО на міністерському рівні. За оцінками Генсекретаря, ключ до розблокування роботи Комісії лежить в площині домовленостей між Україною та Угорщиною в питанні забезпечення мовних прав угорської меншини. Важливим кроком буде повне виконання рекомендацій Венеціанської комісії щодо імплементації Закону України про освіту. Міністр Клімкін наголосив, що метою держави залишається гарантування мешканцям Закарпаття рівних прав, створення умов для повноцінного розвитку як громадян України, підтримки їхніх мов, традицій та культури.

Місія України при НАТО

У штаб-квартирі Альянсу відбулось чергове засідання Комісії Україна-НАТО на рівні послів

17.10.18

17 жовтня 2018 р. у штаб-квартирі Альянсу в Брюсселі відбулось чергове засідання Комісії Україна-НАТО на рівні послів за участю Міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України Вадима Черниша.

Міністр В.Черниш поінформував учасників про поточну гуманітарну ситуацію на Донбасі, зусилля уряду України з відновлення критично-важливої інфраструктури у цьому регіоні, передусім водопостачання, а також наслідки для цивільного населення від агресії Російської Федерації на Сході України.

Особливу увагу було приділено питанню розмінування, адже з 2014 по 2018 рр. від вибухів мін та інших вибухонебезпечних предметів на Сході України загинуло 355 цивільних осіб та ще 1456 осіб зазнали поранень.

Глава Місії України при НАТО Вадим Пристайко поінформував союзників про загострення безпекової ситуації в акваторії Азовського моря через деструктивні дії РФ. Він також зазначив про можливі ризики і безпекові виклики у зв'язку із погрозами РФ відповісти на проголошення автокефалії УПЦ.

В цілому, усі держави-члени Альянсу у своїх виступах поновили підтримку суверенітету, територіальній цілісності України в межах міжнародно-визнаних кордонів, невизнання незаконної анексії Криму. Було відзначено, що страждання цивільного населення по обидві сторони лінії розмежування є результатом агресивних дій з боку Російської Федерації.

Місія України при НАТО

Болгарія

Україна і Болгарія готуватимуть угоду про трудову міграцію 17.10.18

Україна та Болгарія домовилися провести переговори щодо укладання двосторонньої угоди про регулювання трудової міграції.

Про це пише "Урядовий портал".

В уряді пояснюють цей крок "необхідністю забезпечення на законодавчому рівні захисту соціально-трудова прав українських громадян, які здійснюють оплачувану діяльність на території Республіки Болгарія, та громадян Республіки Болгарія, які здійснюють оплачувану діяльність на території України".

Згідно з повідомленням, Кабінет міністрів затвердив делегацію для участі в переговорах та директиви, в яких сформульована позиція української сторони. До складу делегації увійдуть представники Мінсоцполітики, Мін'юсту і МЗС.

Європейська правда

Російська Федерація

Путін підписав указ про санкції проти України

22.10.18

Президент Росії Володимир Путін підписав указ про запровадження економічних санкцій проти України. Відповідне рішення 22 жовтня оприлюднене на сайті Кремля.

Як йдеться в рішенні, санкції запроваджуються у відповідь на «недружні і такі, що суперечать міжнародному праву, дії України, пов'язані із запровадженням обмежувальних заходів стосовно громадян і юридичних осіб Російської Федерації, з метою захисту національних інтересів» Росії.

Путін доручив урядові Росії скласти список юридичних і фізичних осіб, проти яких застосують санкції, а також визначити, якими саме будуть обмежувальні заходи.

Як йдеться в повідомленні, указ вступає в силу з моменту підписання – 22 жовтня, але може бути скасований у разі, якщо Київ відмовиться від санкцій проти російських громадян і юросіб.

У липні в Кремлі пообіцяли внести в новий список санкцій сотні українських фізичних і юридичних осіб і заявили, що це відповідь на дії України.

У травні цього року Рада національної безпеки й оборони України ухвалила рішення про розширення антиросійських санкцій і запровадження обмежувальних заходів проти 30 юридичних і 14 фізичних осіб. Пізніше президент Петро Порошенко своїм указом ввів у дію це рішення. Таким чином, загалом зараз санкційний список налічує 1762 фізичні особи і 786 юридичних осіб.

Радіо Свобода

Канада

Канадська опозиція обіцяє й надалі підтримувати Україну

23.10.18

Консервативна партія Канади, найбільша в опозиції федерального парламенту країни, обіцяє не згортати свою підтримку України.

Про це заявив лідер партії Ендрю Шир з нагоди відкриття у Торонто Меморіалу жертв Голодомору, повідомляє кореспондент Укрінформу.

“Консервативна партія Канади завжди буде надійним голосом на підтримку народу вільної й демократичної України”, - сказав Шир.

На його переконання, деякі із уроків, засвоєних під час Голодомору, актуальні досі. “Уроки Голодомору актуальні й нині, адже Україна продовжує боротися проти репресивного режиму у Москві. Режим намагається примусити українців підкоритися його волі, роздмухуючи насильство й підриваючи суверенітет та територіальну цілісність України”, - наголосив депутат.

Він також відзначив активну позицію українських організацій Канади, задіяних у спорудженні Меморіалу. “Я відзначаю лідерську роль Конгресу українців Канади у Торонто й інших діаспорних організацій та окремих осіб, залучених до зведення Меморіалу жертв Голодомору. Він служитиме місцем пам’яті, вшанування та громадського просвітництва канадців”, - підсумував Шир.

Як повідомляв Укрінформ, у неділю в Торонто було відкрито Меморіал жертв Голодомору. До офіційної церемонії долучилося кілька сот людей, серед яких був мер Торонто Джон Торі, міністр закордонних справ Канади Христя Фріланд, перший віце-прем’єр-міністр України Степан Кубів, генеральний консул України в Торонто Андрій Веселовський, ряд депутатів федерального та провінційного парламентів, президент Конгресу українців Канади Павло Грод, а також інші очільники української громади.

Укрінформ

Угорщина

Угорщина запропонувала Україні укласти угоду про захист угорської нацменшини

24.10.18

Голова МЗС Угорщини Петер Сійярто зустрівся з українським колегою Павлом Клімкіним у столиці Польщі Варшаві на полях міжнародного форуму з політики безпеки. Він повідомив угорській національній агенції МТІ, що угорська сторона запропонувала Україні укласти домовленість щодо захисту угорської нацменшини. Угорський очільник визнав, що настав час зміцнювати довіру між двома державами.

Згідно з угорською пропозицією, уряди двох країн повинні утримуватися від політики, що веде до асиміляції певної етнічної громади і може призвести до зміни національного складу меншини. Будапешт також хотів би закріпити в цьому документі пункт про вільне використання угорцями Закарпаття рідної мови та вільне віросповідання, рідної для них культури, освіти та адміністрування.

Наразі українська сторона пообіцяла Сійярто вивчити ці пропозиції. Очікується, що обидва міністри детально обговорять запропонований угорцями проект під час наступної зустрічі у Мілані 7 грудня.

Радіо Свобода

Хорватія

Україна та Хорватія обговорили розвиток діалогу у сфері реінтеграції окупованих РФ територій

25.10.18

Представники України і Хорватії окреслили перспективи розвитку діалогу у сфері деокупації та реінтеграції українських територій, окупованих Росією.

Як повідомляє прес-служба МЗС України, про це йшлося в Києві під час другого засідання українсько-хорватської робочої групи зі співробітництва під головуванням заступника міністра закордонних справ України Василя Боднара та державного секретаря міністерства закордонних та європейських справ Республіки Хорватія Здравки Бушич.

У засіданні також взяли участь заступник міністра науки і освіти Хорватії Івана Франич та українські й хорватські експерти.

"У ході переговорів сторони окреслили перспективи розвитку двостороннього політичного діалогу, обговорили механізм застосування в Україні хорватського досвіду реінтеграції тимчасово окупованої території, передусім з точки зору забезпечення соціального захисту населення, інформаційної роботи, відбудови інфраструктури та розмінування", - йдеться у повідомленні.

"Хорватська сторона підтвердила підтримку офіційним Загребом євроатлантичного та євроінтеграційного курсу України та висловили готовність всебічно сприяти нашій державі у реалізації започаткованих реформ", - йдеться у повідомленні.

Як повідомляв УНІАН, 23 жовтня радник міністра з питань тимчасово окупованих територій, колишній посол України в Хорватії і Боснії та Герцеговині Олександр Левченко висловив думку, що миротворча місія ООН на Донбасі має бути розгорнута за «хорватською моделлю». За його словами, на чолі миротворчої місії, контингент якої має налічувати від 25 до 50 тис. осіб з 30 країн світу, повинна стояти міжнародна перехідна адміністрація.

УНІАН

Білорусь

Україна і Білорусь підписали угоду про реадмісію

26.10.18

В білоруському Гомелі президенти Білорусі та України підписали угоду про реадмісію.

Про це у п'ятницю повідомляє білоруська служба Радіо Свободи.

В угоді визначені взаємні зобов'язання держав приймати на свою територію своїх громадян, а також громадян третіх країн і осіб без громадянства, які незаконно в'їхали на їх територію або незаконно перебувають на ній.

Крім того, під дію цього документа підпадуть громадяни, які втратили підстави для легального перебування в іншій країні.

"Підписання угоди про реадмісію дозволить подолати негативні наслідки, які створює незаконна міграція, і збільшити ефективність співпраці в боротьбі з цим явищем", - зазначив президент України Петро Порошенко.

Угода передбачає спрощену процедуру депортації громадян, які порушують закон в країні перебування.

Під зустрічі двох президентів Олександр Лукашенко заявив, що заради миру Білорусь готова включитися в конфлікт між Україною і Росією.

Українська правда

Сінгапур

Україна та Сінгапур домовились про спеціальну співпрацю підрозділів кіберполіції

29.10.18

Міністр внутрішніх справ України Арсен Аваков провів зустріч з міністром внутрішніх справ Сінгапуру К.Шанмугамом.

Про це Міністр внутрішніх справ України Арсен Аваков написав у своєму офіційному акаунті в Twitter в понеділок вранці.

“Обговорили спільні гібридні загрози у сучасному світі. Домовились про спеціальну співпрацю підрозділів кіберполіції. Адекватно реагуємо на виклики кіберзлочинності”, - йдеться у повідомленні.

Арсен Аваков також зустрівся з віце-прем'єром з питань нацбезпеки Сінгапуру, з яким погодив прямі контакти між кіберполіцейськими.

Про це голова МВС України також написав на своїй сторінці у Twitter.

“Нас особливо цікавить боротьба із фінансовим шахрайством з криптовалютами. Їх - наш досвід у протистоянні ззовнішнім гібридним загрозам. Порозумілися!”, - повідомив Аваков.

Газета «День»

Франція

Україна та Франція єдині у своєму прагненні розвивати взаємовигідне всебічне двостороннє співробітництво

31.10.18

Про це відзначали під час переговорів 30 жовтня 2018 року у Києві Міністр закордонних справ України Павло Клімкін та Державний секретар МЗС Французької Республіки Жан-Батіст Лемуан, який перебував у Києві як співголова французької частини змішаної Українсько-французької міжурядової комісії з економічного співробітництва

Павло Клімкін та Жан-Батіст Лемуан висловили задоволення станом двосторонніх політичних відносин та підкреслили значний потенціал торговельно-економічного співробітництва, яке останнім часом демонструє тенденцію до зростання. Проведення 30 жовтня в Києві VII-го засідання змішаної Українсько-французької міжурядової комісії з економічного співробітництва створює нові передумови для нарощення французьких інвестицій в економіку України. За оцінкою французької сторони, сприятливим моментом для цього є успіхи Української держави у проведенні системних реформ.

Павло Клімкін висловив вдячність Франції за тверду підтримку України у захисті суверенітету та територіальної цілісності, зокрема відзначив тісну взаємодію країн в Нормандському форматі, а також у рамках міжнародних організацій. Міністр закордонних справ України підкреслив важливість подальшого тиску на Росію з метою звільнення українських громадян, які незаконно утримуються в російських в'язницях та в окупованому Криму.

Співрозмовники погодили подальші кроки взаємодії у рамках головування Франції у 2019 році у «Великій сімці»

Міністерство закордонних справ України

Опір російській гібридній війні

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Підписання постанови щодо санкцій проти телеканалів «112 Україна» та NewsOne є реальним кроком щодо протидії Кремлівській пропаганді.

4 жовтня 2018 року ВР ухвалила постанову "Про схвалення пропозицій щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)" щодо телеканалів "112 Україна" і NewsONE". За ухвалення відповідного проекту постанови №9157 за основу та в цілому проголосували 229 народних депутатів, повідомляє кореспондент Укрінформу. Зі свого боку секретар Комітету ВР з питань національної безпеки та оборони Іван Вінник зазначив, що пропозиції, викладені у постанові, будуть спрямовані до Ради національної безпеки та оборони України. Ухваленою постановою пропонувалося винести на розгляд РНБО пропозицій щодо застосування санкцій до товариств із обмеженою відповідальністю «АРІАДНА ТВ», "Новий формат ТВ", "ТВ Вибір", "Телерадіокомпанія 112-ТВ", "Лідер ТВ" і "Партнер ТВ", які ведуть мовлення під емблемою телеканалу "112 Україна", а також ТОВ "Новини 24 години" (телеканал NewsONE). Серед обмежень передаватиметься, зокрема, блокування активів, анулювання або зупинення ліцензій та інших дозволів, заборона користування радіочастотним ресурсом України, обмеження або припинення надання телекомунікаційних послуг і використання телекомунікаційних мереж загального користування, тощо. Як повідомлялося, петиція щодо припинення антиукраїнської діяльності телеканалів "112 Україна" і NewsONE, оприлюднена на сайті Верховної Ради 20 вересня, за дев'ять днів набрала необхідну кількість голосів для подальшого розгляду.¹⁰

Разом з тим, представник ОБСЄ з питань свободи ЗМІ Гарлем Дезір висловив занепокоєння закликом Верховної Ради України до Ради національної безпеки та оборони накласти санкції на телеканали «112 Україна» та NewsOne. Дезір наголосив, що свобода слова та медіа — це фундаментальні зобов'язання країн-учасників ОБСЄ, які слід поважати і виконувати. «Будь-які обмеження цих свобод, зокрема у цілях національної безпеки чи боротьби з пропагандою, мають бути суворо обмежені у своїх масштабах і забезпечувати належні гарантії проти

¹⁰<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2551641-vr-uhvalila-sankcii-proti-112-ukraina-ta-newsone.html>

зловживань. Я глибоко стурбований будь-яким майбутнім рішенням про припинення чи ймовірне блокування ЗМІ в Україні», — заявив представник ОБСЄ з питань свободи ЗМІ. Також Дезір нагадав, що найефективнішим механізмом боротьби з наслідками пропаганди є забезпечення відкритого, різноманітного та динамічного інформаційного простору. За його словами, обмеження роботи ЗМІ без належних юридичних процедур «негативно вплине на вільний потік інформації і перешкоджатиме вираженню різноманіття поглядів».¹¹

19 жовтня Спікер Верховної Ради Андрій Парубій підписав Постанову №9157 про схвалення пропозицій щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), яка стосується каналів "112 Україна" і NewsOne. "Ми повинні дуже чітко відрізнити, де є засіб масової інформації, а де є засіб масового знищення. На жаль, РФ і Кремль використовують найвищі досягнення західної цивілізації як механізм для пропаганди і частини гібридної війни, яку вона веде і проти України, і проти всього світу. І на жаль, російські ЗМІ дуже часто не мають жодного відношення до будь-яких журналістських стандартів, а займаються виключно агресивною пропагандою проти базових, ключових цінностей української держави", — сказав спікер парламенту в інтерв'ю каналу "Рада" 19 жовтня 2018 року. Він зазначив, що перед виборами Україні важлива інформаційна безпека.¹²

У суботу, 20 жовтня, набула чинності Постанова Верховної Ради України про звернення до Ради національної безпеки і оборони щодо санкцій проти телеканалів NewsOne і "112 Україна". Відповідна постанова парламенту опублікована в "Голосі України". Так, Постанова № 9157 "Про схвалення пропозицій щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)" офіційно набула чинності.¹³

Варто зазначити, що претензії до телеканалів «112» і «NewsOne» виникали давно. І мова не лише про надання майданчика відверто проросійським політикам, які поширюють пропагандистські тези Росії. Наприклад, 112-му закидають порушення умов ліцензування. Свого часу медіаексперт Тетяна Попова зауважувала, що цей телеканал отримував ліцензію на створення регіональних телеканалів. Водночас, NewsOne відзначався створенням фейкових новин. Скажімо, у вересні минулого року телеканал випустив в ефір сюжет про нібито засідання Комітету з фінансових питань Конгресу США щодо корупції в Національному банку України. В сюжеті навіть з'являвся народний депутат Сергій Тарута, який заявив, що «виступив з промовою в Конгресі на обговоренні питання корупції в нашому Національному банку. Наведені факти особливо зацікавили Джеймса Вулсі, колишнього главу ЦРУ». Проте згодом американське видання The Weekly Standard з'ясувало, що жодних подібних слухань в Конгресі не відбувалося. Відтак телеканал отримав попередження від Нацради за поширення фейкових новин. Нацрада з телебачення і радіомовлення судилася з телеканалом і навіть виграла справу. Однак найбільше обурення в активної громадськості викликала історія, яка сталася не так давно. У червні цього року в ефірі 112-го виступав депутат Євген Мураєв. І він заявив, що український в'язень Олег Сенцов «готував підпали і вибухи».¹⁴

Втім, питання щодо справедливості застосування санкцій проти каналів 112 Україна і NewsONE викликало широкі дискусії як в українському суспільстві так і

¹¹ <https://hromadske.ua/posts/obsye-zanepokoiena-rishenniam-rady-shchodo-sanktsii-proty-telekanaliv-112-ukraina-ta-newsone>

¹² <https://gordonua.com/ukr/news/politics/-parubij-pidpisav-postanovu-pro-sanktsiji-proti-112-ukrajina-i-newsone-438500.html>

¹³ <https://www.unian.ua/politics/10305837-nabula-chinnosti-postanova-radi-shchodo-sankciy-proti-newsone-i-112-ukrajina.html>

¹⁴ <http://tyzhden.ua/Politics/220741>

за кордоном. Зокрема, в дискусіях протиставлялися свобода слова та питання національної безпеки. Тим не менш, **зазначені телеканали працюють в руслі інтересів Росії як країни-агресора, широко застосовуючи інформаційні засоби ведення інформаційної війни проти України.** Представник ОБСЄ з питань свободи ЗМІ в черговий раз продемонстрував повне нерозуміння тієї ситуації, в якій опинилась Україна ставши жертвою російської воєнної агресії. Такі заяви є свідченням небажання усвідомити те, що є загальноприйнятими для мирного часу може стати загрозою у час війни і грати на користь агресора, особливо коли ця війна ведеться гібридними методами, головним з яких є інформаційна агресія. **В цьому випадку, захист національного інформаційного простору є нагальною потребою.** Тепер Рада національної безпеки і оборони має розглянути постанову № 9157 щодо санкцій проти телеканалів "112 Україна" та NewsOne, а потім Постанова має підписатися Президентом України.